

Oncologia Ginecològica i Patologia Mamària**2014/2015**

Codi: 103648

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OT	5	0

Professor de contacte

Nom: Jordi Xercavins Montosa

Correu electrònic: Jordi.Xercavins@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És aconsellable que l'alumne tingui uns coneixements bàsics en Anatomia i Fisiologia general de l'Àparell Genital i Urinari que ha d'haver adquirit en les assignatures preclíniques i també un nivell de coneixements en educació interpersonal i autosuficiència per l'estudi i formació autònoma. A més a més, ha de tenir uns coneixements elementals de la patologia ginecològica i quirúrgica relacionada amb la Ginecologia Oncològica i Patologia Mamària (Cirurgia General) per això es pot realitzar aquesta assignatura en el 5è curs. En aquest moment podrà interpretar els estats de salut i malaltia dintre d'aquesta patologia i també els conceptes de prevenció - cribatge - diagnòstic precoç de les malalties oncològiques ginecològiques i mamàries atès els coneixements i habilitats apresos en el 4 curs. La capacitat per la interpretació dels conceptes estadístics serà també superior.

Objectius

L'assignatura ha de ser concebuda, donades les seves característiques, per a estudiants que estan interessats en l'Oncologia en general, en la Ginecologia, i en la Bioestadística i en la Medicina Preventiva que és un dels pilars fonamentals. Per aquest motiu, es recomana que la realitzin els alumnes que estiguin motivats en aquests conceptes en un moment en què poden aplicar els seus coneixements a la fase clínica. Aquestes noves assignatures de lliure elecció tenen l'avantatge que, segons sigui l'elecció d'assignatura per obtenir la MENCIÓ EUROPEA, aquest alumne està realitzant una preselecció de la seva futura especialització.

Els objectius formatius d'aquesta assignatura són:

1. Estudiar l'epidemiologia de les malalties oncològiques: ser capaç de descriure la incidència de cada una de les neoplàsies ginecològiques i mamàries.
2. Conèixer i aprofundir en la biologia molecular de les neoplàsies ginecològiques i mamàries: ser capaç de resumir de manera adequada el procés cel·lular de l'oncogènesi i la classificació molecular
3. Definir les lesions preinvasores de cada una de les neoplàsies ginecològiques i mamàries i ser capaç de conèixer els mecanismes de progressió i regressió en cadascuna d'aquestes patologies i els mètodes de diagnòstic precoç.
4. Estudiar cada una de les neoplàsies ginecològiques (vulva, vagina, cèrvix, cos uterí, trompa, ovari i mama) i ser capaç de definir per a cada una: l'epidemiologia; els factors de risc; les formes patològiques clíniques; el diagnòstic precoç; els mecanismes d'extensió; l'estadificació; el tractament quirúrgic, sistèmic (hormona, quimioteràpic) i/o radioteràpic, i ser capaç d'estadificar i classificar cadascuna de les neoplàsies.

5. Conèixer les proves diagnòstiques que s'utilitzen normalment en ginecologia oncològica i patologia mamària; adquirir capacitat per interpretar el resultat en els casos de neoplàsia i/o recidiva.
6. Estudiar les característiques de la malaltia trofoblàstica gestacional com a entitat associada a l'evolució i tractament actuals de la malaltia trofoblàstica gestacional.
7. Analitzar les possibilitats terapèutiques del tractament hormonal en alguna d'aquestes neoplàsies hormonosenables; ser capaç d'indicar tractaments hormonals adequats.
8. Estudiar i conèixer les indicacions, tipus i dosis de les malalties radiosensibles; ser capaç de valorar les dosis màximes recomanades com a tractament.
9. Conèixer les tècniques quirúrgiques més actuals per el tractament de cadascuna de les neoplàsies que en siguin tributàries segons l'estadi; poder interpretar les tècniques quirúrgiques, i establir l'estudi preoperatori i les cures postoperatories.
10. Analitzar l'evolució de cadascuna d'aquestes neoplàsies en els casos en què s'associa a l'embaràs; ser capaç de descriure el tractament quirúrgic, mèdic (hormonal, quimioteràpic) adaptat en cada cas a l'embaràs segons l'etapa gestacional.
11. Estudiar i conèixer les corbes de supervivència de cada una de les neoplàsies (Kaplan-Meier), per cada tipus histològic i segons l'estadi clínic; tenir capacitat per establir un pronòstic individual davant d'una determinada neoplàsia.
12. Analitzar els conceptes actuals en prevenció primària de les neoplàsies ginecològiques i la vacunació; saber informar dels riscos/beneficis de la vacunació del papilomavirus humà.
13. Conèixer els conceptes d'UNITATS DE RISC DE CÀNCER i les indicacions per a l'estudi d'una pacient; ser capaç de determinar el risc individual per a una determinada neoplàsia.
14. Tenir coneixement del comportament de l'individu -des del punt de vista psicològic- afectat d'una neoplàsia i les seves necessitats afectives així com les dels seus familiars i/o cuidadors; ser capaç de detectar l'individu per la qual cosa és imprescindible el suport psico-oncològic.
15. Estudiar les pautes de tractament del malalt terminal així com el reforç del recolzament familiar; ser capaç de determinar les necessitats mèdiques - psicològiques del pacient terminal.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn els fonaments d'acció, indicacions, eficàcia i relació benefici-risc de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible
- Demostrar que comprèn els mecanismes de les alteracions de l'estructura i de la funció dels aparells i sistemes de l'organisme en situació de malaltia
- Demostrar que comprèn l'estructura i funció de l'organisme humà en situació de malaltia en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que comprèn l'organització i les funcions del genoma, els mecanismes de transmissió i expressió de la informació genètica i les bases moleculars i cel·lulars de l'anàlisi genètica
- Demostrar que comprèn les metodologies estadístiques bàsiques emprades en els estudis biomèdics i clínics i utilitzar les eines d'anàlisi de la tecnologia computacional moderna
- Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Reconèixer el seu paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan sigui apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut
- Tenir capacitat de treballar en un context internacional.

- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar des d'un punt de vista genètic la relació probandus-família que faciliti l'oferiment de consell genètic
2. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
3. Contrastar les pròpies opinions amb les d'altres col·legues i amb les d'altres professionals de la salut com a base del treball en equip.
4. Conèixer, valorar críticament i utilitzar les tecnologies i les fonts d'informació clínica i biomèdica.
5. Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
6. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
7. Descriure el diagnòstic, el pronòstic, la prevenció i la teràpia de les patologies genètiques més freqüents en la població humana.
8. Descriure els factors físics, químics, ambientals, hàbits alimentaris i ús de drogues, factors psíquics, socials i laborals, i carcinògens que determinen el desenvolupament de la malaltia
9. Diferenciar les situacions que necessitin ingrés hospitalari d'aquelles que necessitin ingrés en unitats de vigilància intensiva.
10. Entendre i interpretar les dades estadístiques de la literatura mèdica.
11. Establir un pla d'actuació terapèutica considerant les necessitats del pacient i del seu entorn familiar i social, que impliqui tots els membres de l'equip de salut.
12. Establir una metodologia d'exploracions complementàries raonada, segons el procés de base i les expectatives diagnòstiques.
13. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
14. Identificar els mecanismes pels quals la malaltia afecta els diferents aparells i sistemes del cos humà en les diferents etapes de la vida i en ambdós sexes
15. Identificar l'afectació de les malalties mèdiques i quirúrgiques de l'aparell genital
16. Identificar les bases genètiques de les principals malalties amb base o component genètic.
17. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
18. Ordenar els signes i símptomes per fer un diagnòstic sindròmic diferencial.
19. Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
20. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
21. Valorar l'eficiència de les principals intervencions terapèutiques
22. Valorar la necessitat, les indicacions, les contraindicacions, la cronologia, el risc, el benefici i els costos de cada exploració.
23. Valorar la relació entre l'eficàcia i el risc de les principals intervencions terapèutiques

Continguts

Estudi epidemiològic del càncer genital a nivell internacional i de Catalunya. Bases de Biologia molecular del càncer i mecanismes d'oncògenesi. Detecció de les pacients amb risc hereditari familiar de càncer. Descripció de cadascuna de les neoplàsies genitals i de la mama. Tractament adequat de cadascuna de les neoplàsies segons el tipus patològic i la sensibilitat amb especial atenció al tractament quirúrgic actual. Prevenció primària i diagnòstic precoç del càncer. Vacunació davant dels agents oncogènics.

Blocs distributius

- A. Biologia molecular del càncer ginecològic i mamari: mecanismes d'oncògenesi.
- B. Epidemiologia i factors de risc: lesions preinvasores. Plans de salut.

C. Neoplàsies ginecològiques i de mama: diagnòstic precoç, clínica, estadificació, patologia, tractament quirúrgic, sistèmic i/o radioteràpic.

D. Prevenció primària del càncer ginecològic: vacunació, quimioprevenció.

Tipus d'activitat	Activitat	Data i títol	Recursos materials	Resultats d'aprenentat
	Classe magistral 1	Biologia molecular del càncer ginecològic i mamari	Power-Point	Comprendre els mecanismes de l'oncogènesi del càncer ge amb estudis amb animals d'experimentació
	Classe magistral 2	Carcinoma intraductal i lobel·lar "in situ" mamari	Power-Point Videos	Analitzar les característiques lesions preinvasores de mam potencial risc de malignització de progressió. Característiques clíniques. Tractament i seguir
	Classe magistral 3	Càncer de mama	Power-Point	Estudiar les característiques i diagnòstic per la imatge, clas patològica, estadificació, facti pronòstics del càncer de mama. Analitzar les noves pa tractament. Gangli sentinella, PET-TAC, ROLL. Tractament sistemic neoadyu guies clíniques de seguiment malaltia.
	Classe magistral 4	Càncer de vulva i vagina	Power-Point Videos	Estudiar les característiques i del carcinoma de vulva, mèto diagnòstics i diagnòstic precc mecanismes d'extensió, esta tractament. Estudiar l'HPV en l'etiopatogènia de la malaltia
	Classe magistral 5	Càncer de cèrvix	Power-Point	Estudiar les característiques i de l'HPV, la seva associació i l'HPV, mètodes diagnòstics, estadificació, mecanismes d'e factors pronòstics i seguimen
	Classe magistral 6	Càncer d'endometri	Power-Point Videos	Analitzar les noves pautes terapèutiques en el càncer d'endometri amb especial ate tractament endoscòpic i robò formes inicials i les tècniques

d'estadificació en el càncer a
Comprendre també les tècniques
tractament concomitant químic
- radioteràpia

Classe magistral 7	Sarcomes de l'aparell genital	Power-Point	Revisar la classificació actual sarcomes de l'aparell genital, localització anatòmica, clínica diagnòstic, estadificació, factors pronòstics, tractament i seguiment
Classe magistral 8	Càncer d'ovari i trompa Carcinoma ovàric de baix grau o borderline	Power-Point Videos	Analitzar la clínica, diagnòstic mecanismes d'extensió, estadificació clínica-quirúrgica, factors pronòstics tractament quirúrgic sistèmic. S'estudiaran també les indicacions de cirurgia radical d'interval després de quimioteràpia neoadjuvant
Classe magistral 9	Prevenició primària del càncer. Quimioprevenió en el càncer de mama. Vacunació davant de l'HPV	Power-Point	Estudiar els resultats dels assaigs clínic actuals de quimioprevenió el càncer mamari i descriure els projectes que estan en fase clínica en aquests moments. Estudi dels assaigs clínics de la vacunació virus del papil·loma.
Classe magistral 10	Unitats de risc del càncer en Ginecologia Oncològica i Mamària	Power-Point	Analitzar l'estructura i funció les unitats de risc de càncer ginecològic i mamari. Estudiar resultats obtinguts pel que fa referència a classificació de risc també de les mesures de prevenció realitzades en els pacients que tributaris

Subtotal de classes magistrals: 10 hores

Estudi personal, consulta
bibliogràfica, preparació i
resolució de casos
simulats i lliurament d'un
informe per cada cas

Data:

1 setmana després de cada
seminari de casos clínics. El
cas pot ser orientat pel
professor o triat per l'alumne
en el decurs de les
pràctiques clíniques

Utilització dels medis tècnics que
es posen a disposició de l'alumne

Adquirir la capacitat d'aprenentatge autònom,
desenvolupament d'aquells
conceptes de més interès
patologies oncològiques
pretén, a més, que l'alumne
capaç d'avaluar els casos
en funció dels coneixements
habilitats intel·lectuals a

però també des del punt afectiu, tenint presents les necessitats de les pacients

Preparació, discussió, presentació de casos en grups reduïts	La data ha de ser la que triïn els alumnes per tal de reunir-se en grups de 5 alumnes	Utilització del medis audiovisuals dels seminaris	Contrastar la resolució entre un grup d'alumnes els coneixements adquirits de manera autònoma per cada un d'ells. D'altra banda, és objectiu d'aquesta activitat l'acompanyament de les necessitats docents afectives en equip
--	---	---	--

Subtotal esquemes i resums: 5 hores

Presentació final del projecte escollit pel professor d'acord amb l'alumne davant de tot el professorat	Data ?	Analitzar l'evolució de l'alumne en el decurs de l'assignatura des de l'exposició inicial a la valoració clínica final, cosa que té per objectiu l'avaluació dels coneixements i l'aprenentatge d'habilitats. Altrement, aquesta avaluació ens permetrà fer autoavaluació del professorat.
---	--------	--

Subtotal presentació pública: 1 hora

LLIURAMENTS

Data/es	Lliurament	Lloc	Material	Resultats d'aprenentatge
1er cas clínic		Despatx Ginecologia, 4 ^a pta	Cas clínic vulva - vagina	Anamnesi, orientació diagnòstica, exploracions complementàries, tractament i detecció de neoplàsies, mèdiques, afectives per part del pacient
2on cas clínic	Despatx Ginecologia, 4 ^a pta	Cas clínic cèrvix uterí	Orientació diagnòstica, tractament mèdic-quirúrgic. Prevenció del càncer cervical: vacunació HPV	

3er cas clínic

	Despatx Ginecologia, 4 ^a pta	Cas clínic càncer d'endometri, sarcomes	Orientació diagnòstica, mè diagnòstics, clínica, tractan mèdic i tractament de les persistències, recidives. Cr del càncer endometrial. Models d'experimentació ar
4rt cas clínic	Despatx Ginecologia, 4 ^a pta	Cas clínic càncer d'ovari, trompa	Orientació diagnòstica, etiopatogènia (noves teorie clínica, tractament mèdic-q Supervivència
5é cas clínic	Despatx Ginecologia, 4 ^a pta	Cas clínic de càncer de mama	Epidemiologia, factors de r clínica, diagnòstic, tractam mèdic-quirúrgic. Supervivè Prevenió: programa de quimioprevenió
TREBALL FINAL	Seminari UAB - UD Vall d'Hebron		

Metodologia

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura, pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretarà a cadascuna de les Unitats Docents Hospitalàries (UDDHH), alhora que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i en el primer dia de classe de cada assignatura, mitjançant els professors responsables de l'assignatura a les UDDHH.

Per el curs 2014-2015, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDDHH són:

Departament(s) responsable(s): Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia, i de Medicina Preventiva

Responsable de Facultat: Jordi Xercavins Montosa (jxercavi@vhebron.net)

Responsable de Facultat: Responsables UDDHH

Responsables UDHSP	Responsables UDHVH	Responsables UDGTiP	Responsables UDHPT
PENDENT	Jordi Xercavins Montosa jxercavi@vhebron.net jordi.xercavins@uab.cat	PENDENT	Forada Morillo, Carlos Maria Cforadada@tauli.cat

Metodologia docent general:

TIPOLOGIES DOCENTS DIRIGIDES: (~20% (15 hores) Teoria pràctiques d'aula; pràctiques laboratori clínic, seminaris de casos clínics i pràctiques clíniques assistencials)

Teoria (classes magistrals; tipologia TE). Mida de grup: grup de matrícula. Sessions programades 10h (1h per sessió).

Seminaris de casos clínics (SCC, tipologia PCLI. Compren també les activitats d'aprenentatge basades en problemes (ABP). Mida de grup: 2-10 alumnes. Sessions programades: 5 sessions de 1 hora. Els alumnes, en grups reduïts, discutiran supòsits clínics tipus, sota la direcció d'un tutor.

TIPOLOGIES DOCENTS SUPERVISADES (~20-25%. Practicum assistencial sense directrius, pràctiques supervisades, classes virtuals)

PRACTICUM ASSISTENCIAL SENSE DIRECTRIUS (TIPOLOGIA PRASS).

Període de pràctiques curriculars no regulades corresponents a estudis de l'àmbit de la salut, durant el qual l'alumnat experimenta en un context real i adquireix habilitats específiques sota la supervisió directa del professorat de la UAB i o de professionals externs implicats. No es preveu el còmput de presencialitat en activitats dirigides, tot i que aquest practicum pot comportar reunions de treball individualso en grup amb el professorat de la UAB. Per tant, només es computa el seguiment i l'avaluació de l'alumnat. En aquest còmput hi és implícita també la preparació.

TREBALL AUTÒNOM (50-55% total 37,5-41,25 hores).

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments.

AVALUACIÓ (5% total 3,75 hores):

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	10	0,4	
Seminaris casos clínics	5	0,2	
Tipus: Supervisades			
Assistència Comitès Ginecologia Oncològica i Patologia Mamària	5	0,2	
Pràctiques clíniques hospitalàries (PRASS)	5	0,2	
Tutories dels casos simulats preparats	5	0,2	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, consulta de bibliografia, preparació i resolució dels casos simulats i lliurament d'un informe per cada cas	36	1,44	
Preparació, discussió i presentació dels casos en grups reduïts	5	0,2	

Avaluació

1. AVALUACIÓ CLÍNICA: 30% de la qualificació total

- El màxim d'absències permeses no justificades és de 2; qualsevol altre absència ha de ser justificada. Més de 5 absències, independentment de la causa, impedeix a l'alumne ser avaluat (tant de la docència clínica com de la teòrica) L'avaluació "dels aprenentatges" s'efectua de la manera següent:

AVALUACIÓ DE L'EXÀMEN CLÍNIC: TOTAL 10 PUNTS. S'avaluen les competències següents:

- Capacitat d'elaboració de l'anamnesi: 1 punt
- Descriure l'exploració ginecològica: 1 punt
- Analitzar les proves complementàries necessàries per el diagnòstic: 1 punt
- Establir el diagnòstic diferencial: 1 punt
- Estadificació de la neoplàsia: 1 punt
- Tractament recomanat: 1 punt
- Establir pronòstic individual: 1 punt
- Detectar i analitzar neoplàsies hereditàries familiars: 1 punt
- Conèixer l'epidemiologia i factors de risc de cada neoplàsia: 1 punt
- Analitzar les mesures preventives de cadascuna de les neoplàsies presentades: 1 punt

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA (VIVÈNCIA) CLÍNICA (TOTAL 10 PUNTS)

- Participació i aprofitament dels seminaris (màxim 5 punts)
- Participació en pràctiques clíniques hospitalàries (màxim 2'5 punts)
- Assistència a 5 comitès de Ginecologia Oncològica i Patologia Mamària (màxim 2'5 punts)
- La qualificació global de "1 aprenentatge clínic" és la mitjana de l'examen clínic i de l'avaluació de la vivència clínica.

3. AVALUACIÓ DELS CONEIXEMENTS TEÒRICS: 50% de la qualificació total

- Per presentar-se a l'examen teòric cal haver aprovat prèviament l'avaluació clínica. L'examen teòric consta de 120 preguntes, tipus test, amb 5 respostes possibles i una de certa. Les respostes errònies restes 0'25 punts. S'aprova amb 80 preguntes encertades, que correspon a una puntuació numèrica de 5.

4. AVALUACIÓ DE LA PRESENTACIÓ DE TREBALLS: 20% de la qualificació total

- Estructura, habilitats de comunicació oral, ajustament al temps, rellevància del tema escollit.

5. QUALIFICACIÓ FINAL: és la suma ponderada de l'avaluació clínica (30%), presentació de treballs (20%) i dels coneixements teòrics (50%)

- Expressió: nota numèrica amb un decimal de 0 a 10
- Qualificació qualitativa: suspens, aprovat, notable, excel·lent, MH

6. SISTEMA DE REVISIÓ D'EXÀMENS

- La revisió dels exàmens es farà de forma individual amb 3 professors i 1 alumne, prèvia sol·licitud per escrit en els terminis establerts.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada, discussió de casos	30%	1	0,04	3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 21, 22, 23
Avaluació del treball	20%	1	0,04	2, 5, 13, 18, 20
Prova objectiva de resposta múltiple i preguntes curtes	50%	2	0,08	1, 7, 8, 14, 15, 16

Bibliografia

Bibliografia específica: Llibre González Merlo: Ginecología Oncológica. Fundamentos de Ginecología

Bibliografia càncer de mama

JH Harris; ME Lippman, M Morrow. Diseases of the Breast Lippincott Williams Wilkins 2009.

Singletary SE, Robb GL, Hortobagyi GN. Advanced therapy of Breast Disease. BC Decker INc Hamilton, London 2004

Kuerer H. Breast Surgical Oncology . McGraw Hill 2010

Bland KI, Klimberg VS. Breast Surgery. Lippincott Williams & Wilkins 2011. Philadelphia, USA

JM Bajo Arenas, JM Lailla Vicens, J Xercavins Montosa editors. Fundamentos de ginecología. Sociedad Española de Ginecología i Obstetricia, Madrid 2009.

L Cabero Roura, L Balagueró, JM Lailla, J Xercavins editors. XV Curso intensivo de formación continuada. Ginecología Oncológica y Patología Mamaria. Ergon. Madrid 2008

Recursos Internet sobre càncer de mama

Calculadores de risc individual i genètic:

http://www.srl.cam.ac.uk/genepi/boadicea/boadicea_intro-htm

<http://astor.som.jhmi.edu/Bayesmendel/brcapro.html>

<http://www.4.utsouthwestern.edu/breasthealth/cagene/>

Protocols de tractament en càncer de mama

www.nccn.org

<http://www.nice.org.uk/>

Grups d'ajuda als malalts:

<http://ww5.nice.komen.org/>

www.adjuvantonline.com

<http://www.breastcancer.org/>

www.europadonna.org/

Web institucional sobre el càncer:

www.cancer.org

Societats científiques i grups d'investigació:

<http://www.sespm.es>

www.ecco-org

www.geicam.org

www.sego.es

www.sabcs.org

www.asco.org

Pàgines web Ginecologia Oncològica

Societats científiques i grups investigadors

1. <http://www.canadiantaskforce.ca/>
2. <http://www.caonline.amcancersoc.org>
3. <http://www.iarc.fr/>
4. <http://www.cancer.gov>
5. <http://www.ovarian.org>
6. <http://www.cancer.org>
7. <http://www.gog.org/>
8. <http://www.sego.es>
9. <http://www.aepcc.org/>
10. <http://www.eortc.be>
11. <http://www.aatrm.net/>
12. <http://www.nice.org.uk/>
13. <http://www.cdc.gov/mmwr/>
14. www.cdc.gov/spanish/especialescdc/cancercervical/

Pàgines oncogües - protocols

1. <http://www.guideline.gov/>
2. <http://www.cancer.gov/cancertopics/pdq/treatment/ovarianepithelial/HealthProfessional/page6#Reference>
3. http://www.nccn.org/professionals/physician_gls/f_guidelines.asp#site
4. <http://www.nice.org.uk>

Bibliografia de càncer ginecològic:

JM Bajo Arenas, JM Lailla Vicens, J Xercavins Montosa editores.

Fundamentos de Ginecología. Sociedad Española de Ginecología y Obstetricia. Madrid 2009.

L Cabero Roure, L Balagueró, JM Lailla, J Xercavins editores. XV Curso Intensivo de Formación continuada. Ginecología Oncológica y Patología Mamaria. Ergon. Madrid 2008.

J González-Merlo, J González-Bosquet y cols. Ginecología Oncológica. Editorial Masson 2000

Vergote I. Atlas quirúrgico del cáncer ginecológico. Editorial Actualidades Médico Odontológicas 2010.

Grups d'ajuda a les pacients

<http://www.abta.org>

<http://csn.cancer.org>

<http://www.aicr.org>

<http://www.facingourrisk.org>

<http://www.gildasclub.org>

<http://www.ovarian.org>